

POSTANOWIENIE

3 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Karol Weitz

na posiedzeniu niejawnym 3 czerwca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K.C. i Syndyka masy upadłości I.C.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej S. w E.
o przyjęcie w poczet członków, zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli oraz
nakazanie,
na skutek skargi kasacyjnej K.C. i Syndyka masy upadłości I.C.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 22 grudnia 2022 r., V ACa 616/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd

Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powodów od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 grudnia 2022 r.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołali się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia, wskazaniu przepisów prawa, na których tle zagadnienie to wyłoniło się, oraz zaprezentowaniu argumentacji jurydycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 24 maja 2016 r., I CSK 666/15, nie publ.).

Tymczasem skarżący w skardze powołali się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do pytań:

1. „czy art. 16a ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t.j.- Dz.U. z 2021 r., poz. 648 - dalej jako u.p.s.) w oparciu o art. 1 ust. 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych (t.j.- Dz.U. z 2021 r., poz. 1208 – dalej jako: u.s.m.) może stanowić samodzielną postawę prawną powództwa o ustalenie w oparciu o art. 189 k.p.c.?”
2. „jeśli art. 16a u.p.s. może stanowić samodzielną prawnie podstawę prawną powództwa o ustalenie w trybie art. 189 k.p.c. to czy dopuszczalnym prawnie jest zastąpienie decyzji spółdzielni konstytutywnym orzeczeniem sądu w oparciu o art. 64 k.c.?”
3. „czy przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych, w zakresie w jakim regulują one kwestię odnoszącą się do nabycia członkostwa w spółdzielni mieszkaniowej przez spadkobierców zmarłego członka spółdzielni innych niż spadkobiercy ustawowi - a więc nie będących osobami bliskimi dla zmarłego członka spółdzielni, o których mowa w art. 15 ust. 2 u.s.m. - wyłączają możliwość nabycia przez tych spadkobierców członkostwa w spółdzielni na podstawie art. 16a u.p.s. w oparciu o zasadę *lex specialis derogat lex generali* przy przyjęciu szczególnej regulacji zawartej w przepisach ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w stosunku do art. 16a u.p.s.?”

Tymczasem tak sformułowane zagadnienie prawne sprowadza się wyłącznie do pytań o czysto incydentalnym i kazuistycznym charakterze, nie zawierając w sobie elementów, które mogłyby pozwolić na sformułowanie przez Sąd Najwyższy – w ramach rozpoznania skargi kasacyjnej – ogólnego stanowiska o uniwersalnym wymiarze. W konsekwencji, podniesione kwestie z oczywistych powodów nie mogą stanowić istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarga powodów nie może zostać przyjęta do rozpoznania również z tego powodu, że w sprawie nie występuje potrzeba wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. W tym zakresie należy wyjaśnić, że powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba

zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wyводу, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2020 r., V CSK 351/19, nie publ.). Tymczasem skarżący w skardze powołał się na potrzebę wykładni art. 365 § 1 k.p.c. w zakresie możliwości zgłoszenia przez przedsiębiorstwo przesyłowe żądania stwierdzenia nabycia, przez nie lub poprzednika prawnego, służebności gruntowej o treści służebności przesyłu albo służebności przesyłu przez zasiedzenie, jeżeli we wcześniejszym postępowaniu o ustanowienie służebności, doszło do rozpoznania zarzutu zasiedzenia tożsamego z wskazaną podstawą zasiedzenia. Powołane przez skarżącego okoliczności w oczywisty sposób nie spełniają wymagań tej przesłanki przedsądu.

Z tych wszystkich względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

[r.g.]